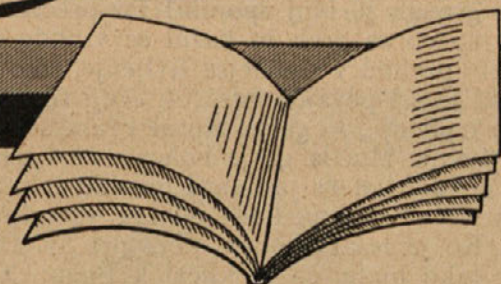

CVETICE

XLVI.
LJUBLJANA

1929 - X.
OKTOBER

P. KRIZOSTOM:

Frančišek na poti domov.

Ž njim je šel smeh in dobra volja.
Ptice so mu bile sestrice
in sonce mu je bil brat.

Kadar je šel preko polja —
vabile se ga cvetice,
naj leže truden in zaspi.

Pa legel je v trnje ob potu,
da je čudovito vscvetelo;
cvetje bila je — kri.

Njegova pot je šla mimo mehkih trat
po peščenem ostrem produ;
kamenje pod njim je krvavelo.

Šel je ubožec po tujih tleh —
majhen, ves beden,
s svetim ognjem v očeh.

Hitel je véliki oče in brat;
pač je vedel, kam hodi,
kam ga trnje in pesek vodi.

Domov je prišel bogat. —
Ko se je Jezus k njemu sklonil,
ves bil je Frančišek zlat.

P. MODEST:

SMRT SV. FRANČIŠKA.

O smrt, kako grenak je tvoj spomin! Povprečen zemljan gleda v tebi samo kazen za greh in kazni se vsakdo boji. Svetniki pa vidijo v tebi prehod v srečnejše življenje, zato se te ne strašijo. Sv. Frančišek Asiški je šel pevajoč nasproti svoji sestri — smrti telesni.

Težko je bilo trpljenje, ki ga je moral Frančišek prenašati zadnje mesece svojega življenja. Mučila ga je bolezen na očeh, ki si jo je nakopal že v Egiptu in radi katere je moral prestati toliko gorja. Niti najmanjše solnčne svetlobe, niti medlega odseva večernega ognja ni strpelo njegovo oko. Ko je ležal v borni koči pri Sv. Damijanu, so bile neko noč bolečine tako hude, da je klical k Bogu: „Gospod, pomagaj mi vendar, da morem potrpežljivo prenašati svojo bolezen!“ V duhu je tedaj zaslišal glas, ki mu je odgovarjal: „Povej mi brat, ali ne bi bil zelo vesel, ko bi ti nekdo za tvoje trpljenje podaril tak zaklad, da bi bila vsa zemlja v primeru ž njim nič.“ Ko je Frančišek odgovoril: „Da“, je skrivnostni glas nadaljeval: „Potem se veseli, Frančišek, in poj v svoji bolestni nemoči, zakaj tvoje je božje kraljestvo!“

Poslednjo zimo je serafinski očak še enkrat prepotoval priljubljene mu kraje: Rieti, Siena in druge manjše naselbine tam okoli. Zdravje pa se mu le ni izboljšalo, četudi so mu zdravniki po načelih tedanjega zdravilstva žgali na sencih z razbeljenim železom. V Sieni se mu je udrla kri tako zelo, da so bratje mislili zdaj in zdaj bo konec njegovega življenja. Frančišek pa si je zaželel še enkrat videti svoje rodno mesto, zato so ga nemudoma mimo Kortone prenesli v Asiz.

V škofijski palači so pripravili njemu primerno stanovanje. Ko je čutil, da je njegovo telesno stanje dan za dnem slabše, je prosil zdravnika, naj mu pojasni, kako in kaj je ž njim. „Po mojem mnenju“, je dejal zdravnik, „ti je živeti še do konca septembra ali do začetka oktobra.“ Frančišek je nekoliko pomolčal. Nato pa je dvignil in razprostrl svoje roke ter zaklical: „O potem pa dobrodošla, sestra smrt!“ In v pesniškem zanosu je privrela iz njegovega mehkočutnega srca pesem o smrti:

„Hvaljen, Gospod, po naši sestri smrti telesni,
kateri človek noben uiti ne more.

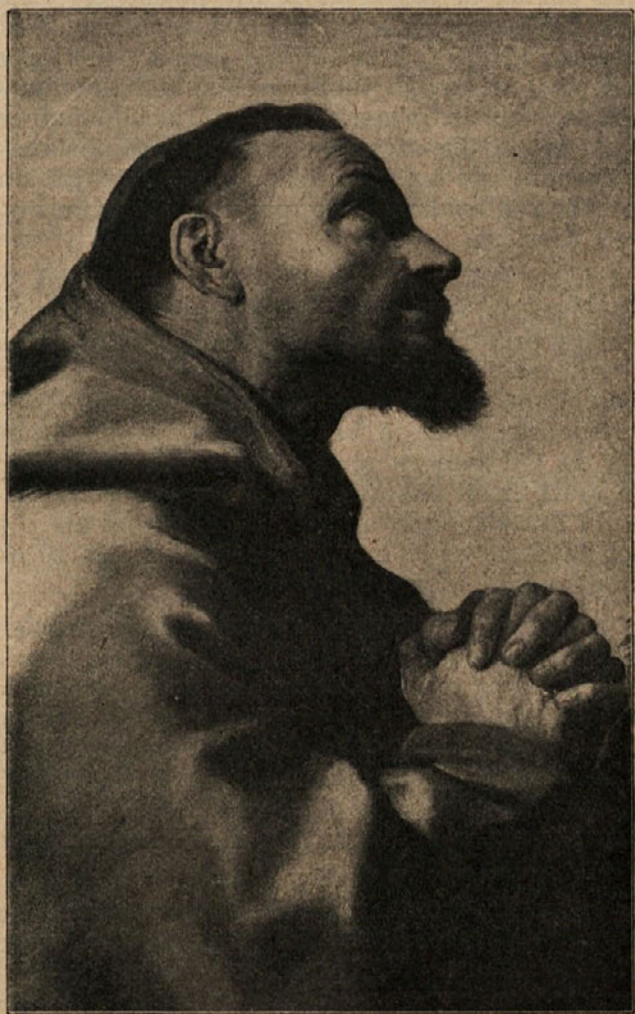
Gorjé mu, kateri umrje v smrtni pregrehi!
Srečen, kateri tvojo presveto voljo izpolni! —
ne bo ga zadela druge smrti poguba.“

ter tako lepo zaključila njegovo solnčno pesem. Br. Angel in br. Leon sta se je morala takoj naučiti in pogosto prepevati. Zaman se je br. Elija pritoževal, da naj Frančišek ne daje pohujšanja s tolikim petjem; zunaj namreč hodijo ljudje in ne bodo verjeli, da si ti kak svet mož, če bodo slišali samo igranje in petje iz tvoje celice. Redovni ustanovnik pa mu je odgovoril: „Po milosti sv. Duha sem tako tesno združen z Gospodom Bogom, da se pač smem v njem veseliti in radovati.“

Prišel je čas, da Frančišek še enkrat pogleda nazaj v svoje življenje in naprej v bodočnost svojih bratov. Opozarjal je, kako je on živel; opominjal, kako naj žive tudi njegovi bratje. Spisal je svojo oporo, ki jo konča z besedami: „In kdorkoli bo to spolnjeval, naj bo v nebesih napolnjen z blagoslovom najvišjega Očeta in na zemlji z blagoslovom njegovega preljubega Sina, s sv. Duhom Tolažnikom in z vsemi

nebeškimi močmi in z vsemi svetniki. In jaz Frančišek, vaš mali služabnik, kolikor morem, vam potrdim znotraj in zunaj ta presveti blagoslov.“

Da bi bratom ne delal prevelikih skrbi, se je odločil, da se preseli iz škofijskega dvorca v samostan k Mariji Angeljski. Škofa ravno ni bilo doma, meščani se pa tudi niso upirali njegovi želji. Na nosilnicah

Sv. Frančišek, uči nas moliti!

so bratje nesli svojega na smrt bolnega očaka k njemu najljubši cerkvi Porcijunkuli. Spremljala jih je velika množica meščanov. Nekako na sredi pota med Asizom in omenjeno cerkvico so po svetnikovi želji postavili nosilnico na tla in jo obrnili tako, da je Frančišek mogel videti svoje rodno mesto. Dolgo je zrl s svojimi napol slepimi očmi na mesto, na hribe in ravnine okoli njega. Kaj se je godilo v njegovi duši, ne vemo; gotovo pa je, da je hvaležnost prešinjala njegovo srce, zakaj

polagoma je dvignil roko in naredil nad mestom znamenje sv. križa rekoč: „Blagoslovljeno bodi od Gospoda!“ Nato je spreved nadaljeval svojo pot.

Nekaj korakov za porcijunkulsko kapelico je bila pripravljena celica za bolnega Frančiška. Tu se je zadnji teden pred smrtjo spomnil svoje velike dobrotnice pobožne vdove Jakobe de Settesoli v Rimu. Narekoval je že pismo, ki naj bi ga bratje poslali tej blagi gospe, in ji naročal, kaj vse naj prinese s seboj za njegov pogreb. Nenadoma pa je prenehal ter rekel: „Ni treba dokončati pisma, zakaj gospa je že na potu in prinaša vse, za kar jo tukaj prosim.“ Plemenita Rimljanka je res kmalu nato prispela in prinesla vse, kar je bilo potrebno za dostojen pogreb. Nobena ženska ni smela prestopiti samostanskega praga, z Jakobom pa so naredili izjemo. V spremstvu dveh svojih sinov je stopila v Frančiškovo celico in bridko jokaje padla k njegovim nogam — kakor Magdalena pred Kristusa.

Frančišek je še enkrat in poslednjikrat opominjal svoje brate in jim posebno polagal na srce zvestobo in ljubezen do uboštva. Končno je iz vsega svojega prekipevaločega srca blagoslovil vse navzoče in odsotne, kakor tudi vse tiste, ki bodo v prihodnosti kdaj v njegov red stopili. „Blagoslavljam jih“, je rekel, „kolikor morem in še bolj kakor morem.“ — Svoje strežnike je prosil, da so ga popolnoma slekli ter položili na gola tla. Od svojega predstojnika si je potem izprosil obleko, v kateri naj bi umrl in bil pokopan. Tako je v uboštvu dobesedno sledil svojemu božjemu Zveličarju, ki ni imel, kamer bi bil glavo položil. Ubog, kakor je prišel na svet, ga je hotel tudi zapustiti, da bi dokazal zvesto ljubezen svoji izvoljenki — revščini.

Do smrti izmučen je Frančišek zaspal in se je v petek zjutraj zgodaj v težkih bolečinah zbudil. Misleč, da je še četrtek, dan, ko je Gospod s svojimi učenci obhajal zadnjo večerjo, je ukazal prinesiti hleb kruha, blagoslovil ga je, razlomil ter dal vsakemu nekaj. Nato je prosil, naj prinesó sv. Pismo in naj beró evangelij velikega četrтка. Ugovarjali so mu, da ni več četrtek, pa je odvrnil: „Sem mislil, da je še četrtek“. Zato so ustregli njegovi želji in ko se je daniło so se razlegale beseda sv. evangelija nad njegovo smrtno posteljo; besede, v katerih je bilo takorekoč zapopadeno vse njegovo življenje in ves njegov nauk.

Bratje so bili stalno zbrani ob svetnikovem ležišču. Leon in Angel sta morala vedno znova prepevati solnčno pesem. In vsakokrat se jima je ob koncu pridružil Frančišek sam ter hvaležno ponavljal: „Zahvaljen Gospod za sestro smrti!“ Pozno popoldne je naročal bratom, naj po njem potresejo pepela, zakaj — „kmalu ne bom nič več ko prah in pepel.“

Proti večeru pa je začel nenavadno glasno in močno prepevati in sicer ne več solnčne pesmi, marveč psalm 141., ki se začinja: „S svojim glasom vpijem h Gospodu.“ — Stemnilo se je; grobna tišina je vladala; bratje so si komaj upali dihati; Frančišek je pa pel. Glasno, tiho, vedno tišje. Pri besedah: „Pravični me pričakujejo, dokler mi ne povrneš“, je izdihnil. Frančiškove ustnice so utihnile za vedno; pevajoč se je preselil v blaženo večnost 3. oktobra po solnčnem zahodu 1226. leta.

P. ROMAN:

GOSPE JAKOBE DE SETTESOLI MOLITEV K SVETI DEVICI.

Prejasna Gospa, vsa dobra in milostna Mati! Poglej, njegova celica je prazna. Njegovo ubogo telo so odnesli in vsa njegova preprostost je sedaj obdana s sijajem pestrega bleska. Od božjih žarkov ranjene roke in noge cveto bele izza temnega, rujavega habita. Iste rane nosi, Marija, kot jih je nosil Tvoj Sin in mojega srca bolečina je Tvoji sorodna. Zato mi ne šteje tega v greh in zlo, o Mati sedem žalosti in Mati tolažnica, da za njim, za velikim, dobrim, ki je toliko zla strl, žalujem kakor za otrokom, ki je bil prezgodaj odpoklican od igre in ljubezni. Glej, Tvoj Sin je umrl za odrešenje vseh ljudi in vendar je Tvoje srce jokalo solze zapuščene matere.

Sedaj mi je svet kakor igrača, ki je preostala po otroku, ki je šel v nebesa. Brez pomena je zame, in vendar ljuba in draga radi nežnih rok, od katerih je bila božana. Čujem meketanje jagnjeta, ki ga je bil odkupil z vso svojo malo imovino, toda nikogar ni več, ki naj bi zanj vzela živalici mehko volno in ki naj bi zanj tkala obleko. Skledica še stoji tu in cinasta žlica, toda nikoli več se ne bo povrnil tisti, ki mu je bil zlatorumeni, sladki mandljev sok v toliko radost in užitek, da je z rokami zaploskal in ga z rahlo zaokroženimi ustnicami pokušal. Nimam ne otrok, da bi jih razveselila in ne moža. In ženam, ki v starost zore brez dolžnosti skrbeti za koga, postane srce trdo. On pa je bil, njegov mili, zlati smehlaj je bil, ki mi je odvil vso mrzloto; upanje na njegovo radost, ki je bilo jasna in neprisiljena kot otroški smeh, je ure moje samote napravilo kratke in bežne.

Sedaj sem osamela, poslednjič v njegovi celici, mejtem ko meščani in plemiči asiški neso njegovo telo z velikim spremstvom tja v mesto, poslednjo pot.

Pred malim božjim zavetiščem, pred samostanom svetega Damijana, se bodo njih koraki zaustavili in nemo krsto bodo dvignili prav do gosto zamreženega okna. Drobne roke sestre Klare in sestre Agneze in še mnoge druge roke tako bele, v molitvi obledele, od luči božje vere prešinjene, bodo hrepeneče silile skozi tesne vezi železnega omrežja v trepetajoči želji pobožati pokojno telo za kratek hip.

Nato bodo tudi golobice pri sv. Damijanu vse osamele in materinstvo njih srca bo zaihtelo za njim, ki ga v grob neso. In rože na vrtu sestre Klare bodo razposlale svoj vonj navzgor, da njegovo dušico poišče; tudi ta zadnji ljubeči dar bo tako brez smotra.

Zavoljo tvojih bolečin, sveta, trpeča Mati, vzemi ga, ki ga mi objokujemo, v milosti k sebi; in če njegova duša rane njegovega telesa nosi, neguj jih, kot sem jaz njegovo telo negovala in ga sedaj ne morem več; in če njegovo neumrljivo odela potrebuje; mehko mu daj, kot sem jaz njegovim udom dala in sedaj nič več ne smem; in če njegovo povelicanje čuti še druge sladkosti kot pogled v božje obličje in Tvoj smehlaj, o Mati nebeška, daj mu malih radosti, zakaj vedno jih je bil zelo vesel. Poglej, še zadnji dan svojega življenja je prosil sladkega mandljevega soka. Sedaj pa bo pri Tebi in Ti veš zanj; in vsaka gospa pozna tisto sladko jed, ki jo je ljubil in jo prav lahko pripravi.

Poglej, v srcih vseh je s svojim smehljajem zbudil materinsko ljubezen, to je bilo njegovo delo. Vse je poklical k materinski skrbi, tako je zvenela njegova beseda. Njegova duša je bila vsa nedolžna. Čez vse je imel veliko moč, zakaj dana mu je bila moč otroka. Amen.

Za življenje Frančiškovo, za življenje svetnika, ubožca, otroka, ki je bil ustvarjen in je smel med nami delati in trpeti bodi

Slava Očetu in Sinu
in svetemu
Duhu
Amen.

Po Terramare.

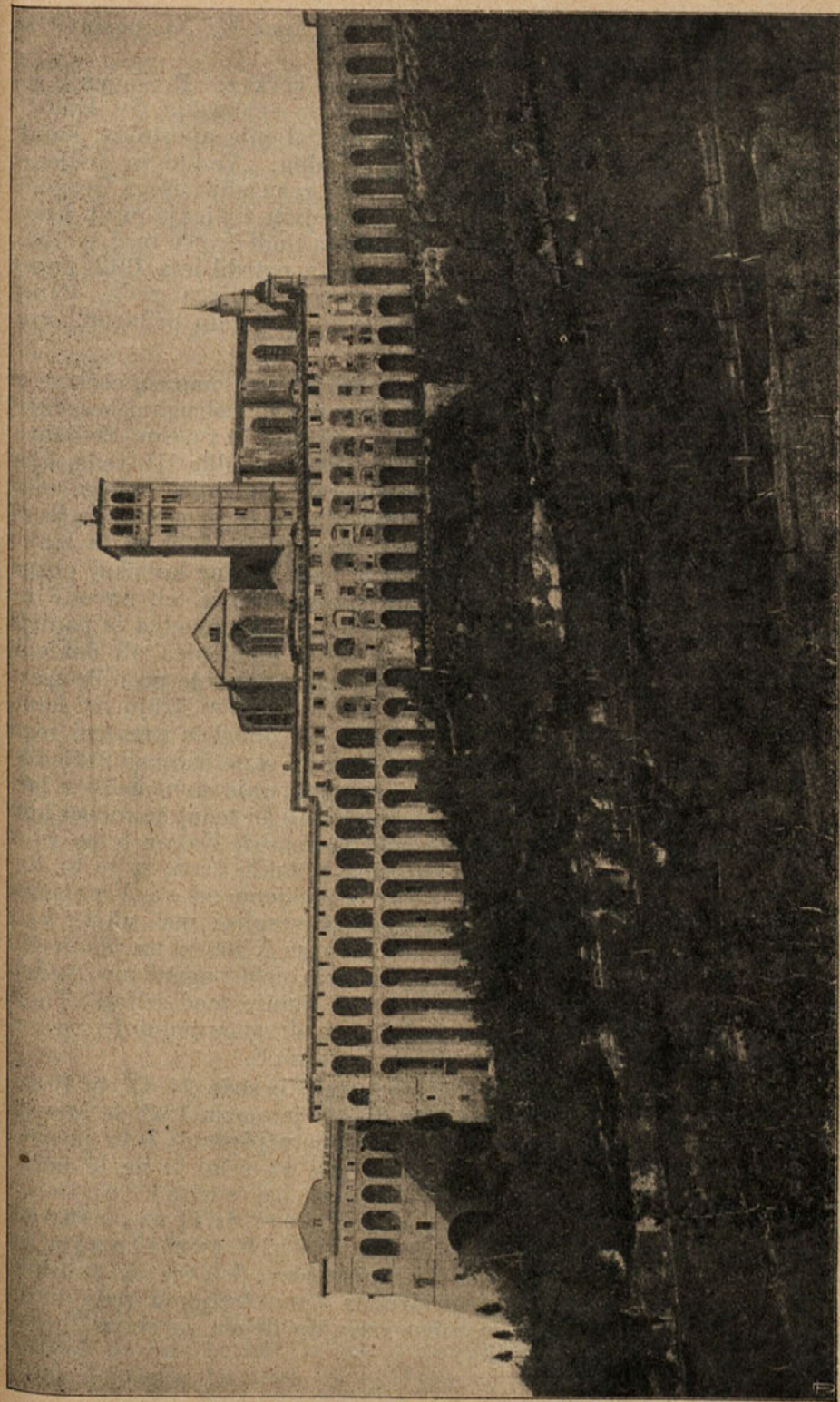
P. ANGELIK:

SV. FRANČIŠEK IN KATOLIŠKA AKCIJA.

Mnogo se dandanes govori in tudi piše o katoliški akciji. Pa če se koncem koncev vprašamo kaj katoliška akcija pravzaprav pomeni, tedaj vidimo, da v bistvu ni drugega kakor to, naj se uvedejo evangeljska katoliška načela v zasebno in javno življenje kristijanov. Pač nihče ne more biti v dvomu, da zasebno in javno življenje sodobnih katoličanov ne odgovarja več katoliškim in evangeljskim načelom. Storit in doseči bi morala to duhovščina, toda ona ne more vsemu kaj, zato želi sv. Oče, da se udeleže hirarhičnega apostolata tudi lajiki. V tem je bistvo katoliške akcije.

Če se ozremo nazaj na pretekla desetletja, tedaj vidimo, da so imeli tedanji papeži isto stremljenje, kot sedanji. Upali so in verovali, da bodo dosegli to prenovljenje sveta v evangeliju potom tretjega reda. Zato je papež Leon XIII. preuredil vodilo III. reda primerno modernim zahtevam. Zato pravi papež Pij X., da obstoji III. red v tem, „da tovariši zapovedi evangeljske popolnosti v vsakdanjo rabo vpeljejo, in da dajejo drugim zgled krščanskega življenja v posnemanje.“ Isto potrjuje papež Benedikt XV. v svoji okrožnici „Sacra prepediem“. Eno je gotovo, papeži so hoteli s pomočjo tretjega reda obnoviti evangeljska načela po vsem krščanskem svetu, uverjeni, da bodo na ta način najlažje dosegli svoj namen.

Isti cilj zasleduje katoliška akcija, kakor potrjuje to dejstvo, da je papež Pij XI., ki je katoliško akcijo ustanovil, njej tudi dal za zaščitnika sv. Frančiška Asiškega. Na vprašanje torej: Kako bi se dala katoliška akcija praktično izvesti, mislim, da je najbolje odgovoril neki gospod, ki je ob priliki, ko smo se o tem razgovarjali, dejal: Širimo tretji red, dajmo tretjemu redu ono aktivnost, kakor jo je imel v prvih letih svoje ustanovitve, skrbimo da članstvo III. reda ne bo obstajalo v tem, da kdo nosi škapulir in pas ter nabira odpustke, ampak v delavnosti za zmago evangeljskih načel, pa imamo katoliško akcijo najbolje in najlepše izvedeno. Tretji red je že po vodilu dolžan „pospeševati vse, kar je dobrega“ (II. pogl., § 8.). Sv. Frančišek Asiški je zase in za svoje brate postavil načelo: Ne samo sebi živeti, temveč tudi drugim koristiti. On zahteva delovanja od bratov, ki živijo v samostanih, toliko bolj od

Bazilika sv. Franciška v Asizu — nagrobni spomenik našega serafinskega očeta.

onih, ki živijo med svetom. Uprav zato ga je papež Pij XI. postavil za patrona katoliške akcije.

Namen tretjega reda je isti kot katoliške cerkve: „Prešinjeno zasebnega in javnega življenja z načeli Kristusa in evangelija. Sv. Frančišek je hotel v svojem prvem redu obnoviti življenje apostolov, kakor je razvidno iz prvega poglavja njegovega vodila: „Vodilo in življenje manjših bratov je to, namreč spolnjevati sveti evangelij našega Gospoda Jezusa Kristusa.“ Enako pa je imel namen obnoviti življenje prvih kristjanov v svojem tretjem redu, ki je namenjen za ljudi živeče med svetom. To je program tretjega reda kakor ga je znova potrdil leta 1912. papež Pij X. v svojem pismu glede cilja in namena tretjega reda. Papež Leon XIII. je omilil prvotno ostrost vodila in ga s tem prilagodil modernim časovnim potrebam.

Že iz tega, da je namen tretjega reda isti kot namen cerkve je jasno, da ima tretji red nalogo načela Kristusova ali z drugimi besedami evangeljske nauke uveljaviti v zasebnem in javnem življenju. Isto pa dokazuje kratek pogled na drugo poglavje vodila III. reda, kjer najdemo navodila, ki v resnici uravnavajo celo življenje vsakega med svetom živečega kristjana po načelih evangelija. Ni tu prostora, da bi za vsako teh navodil dokazal, da je vzeto iz evangelija, dobi pa to lahko vsakdo v kaki boljši razlagi vodila tretjega reda.¹ Kdor količkar pozna knjigo življenja, evangelij, bo lahko sam spoznal, da iz teh navodil ne veje družega kot duh evangelija. In če postavimo ta navodila iz papirja v življenje posameznika bodisi moža ali žene, mladeniča ali dekleta, ki se z obljubo posebej zavežejo, da hočejo svoje življenje po njih uravnati in recimo, da bi takih mož in žena bilo v vsakem kraju ne samo par desetlin, ampak nekaj sto ali tisoč, ki bi bili dobri in pravični med seboj in z drugimi, ki bi se med seboj ljubili, ki bi si ne nabirali zakladov te zemlje in bi namesto, da bi te drugim jemali, raje sami delili z lačnimi svojo hrano, s zmrzujočimi svojo obleko ali bi tedaj še mogel kdo reči, da se ni približalo kraljestvo božje na zemlji? Kakor hitro bi v vsaki vasi ali trgu ali mestu bilo takih mož in takih žena, ki bi to življenje resno vzeli, kakor je bilo resno mišljeno od sv. Frančiška, ki je hotel s tretjim redom uvesti evangelij v vesoljni svet, ali ne bi s tem prekrasili cele vasi ali trge ali mesta in se li ne bi na tak način vrnilo stanje prvih krščanskih občin, o katerih celo pogani niso vedeli drugega povedati kakor: „Glejte jih, kako se ljubijo med seboj!“ To je cilj cerkve, to je cilj tretjega reda, in kdor ga drugače pojmuje, pa naj si bo v tretjem redu ali ne, ga ne pozna in se moti.

Da je to njegov namen nam jasno kažejo besede sv. Očeta Benedikta XV., ki pravi v svoji okrožnici z dne 6. januarja 1921 še jasneje kakor papež Pij X. v svojem zgoraj omenjenem pismu: „Zato je naša želja, naj ne bo nobenega mesta, nobene vasi ali sela, ki ne bi imelo dovolj velikega števila udov te vrste, in teh ne nekaj lenih in zadovoljnih s samim imenom tretjerednikov, ampak delavnih in skrbnih za svoje in drugih zveličanje. In zakaj se ne bi mnoga različna društva mladeničev, delavcev in ženskih, ki med katoličani povsod cveto, pridružila temu tretjemu redu in bi napolnjena z duhom ljubezni in miru vztrajno delala za slavo Jezusa Kristusa in korist sv. Cerkve!“

¹ Glej molitvenik: Življenja pot, str. 43—67.

Kakšen pomen imajo te besede papeževe? Če jih natančno preimslimo, tedaj vidimo, da je izrazil papež s temi besedami idejo velikanškega pomena, idejo katoliške akcije. Udje tretjega reda bi imeli biti protiutež nasproti prizadevanjem vseh nasprotnikov krščanstva. Kakor imajo ti svoj določen cilj in smoter: rušiti in podirati vse, kar je katoliško, enako bi morali imeti udje tretjega reda en sam cilj, da ščitijo katoliško vero in skušajo v vsem svojem življenju, ne samo zasebnem, sami zase, ampak tudi v javnem uveljaviti njena, to je evangelijska načela. Kakor je za časa sv. Frančiška tretji red preobrazil celi svet, tako bi moralo biti tudi dandanes. Da je kdo pravi tretjerednik je treba, da se to pri njem pokaže tudi ko zapoveduje, v družinskem življenju, pri uživanju, v trgovini, v uradu, pri obrti in vsakem družabnem mestu, kateregakoli zavzema.

Tretjeredniki in tretjerednice! Videli ste, da katoliška akcija zasleduje povsem isti cilj kot ga zasleduje III. red. Ako hočete delati za katoliško akcijo, ni vam treba drugega kakor, da v svojem zasebnem in javnem življenju spolnujete evangelijska načela, ki so izražena v vodu, ki ste ga obljubili izpolnjevati. S tem, da boste vodilo spremenili v življenje, boste izvršili nalogo katoliške akcije.

P. ANGELIK:

SV. FRANČIŠEK IN SV. REŠNJE TELO.

Čudovita ljubezen, ki jo je imel sv. Frančišek do včlovečenega Sina božjega, se je naravno morala raztezati tudi na v sv. Rešnjem Telesu skritega Zveličarja. Edino tu je videl svojega Gospoda in Boga s telesnimi očmi, četudi skritega pod podobo hostije. Toda njegova živa vera je prodrla ta pajčolan in vžgala v njegovem srcu toliko ljubezen do presv. Zakramenta, kakor jo opazimo pri malokateremu svetniku. Posebno pozornost zasluži dejstvo, da je živel sv. Frančišek v časih, ki so bili vse preje kakor naklonjeni češčenju sv. Rešnjega Telesa. Saj se je to zgodilo v časih, ko so po posameznih cerkvah pozabili obnoviti posvečene hostije in so prišli do njih črvi, ko so shranjevali sv. Rešnje Telo v sobah ali v kakem drevesu na vrtu i. t. d., ko so se torej godile stvari, ki se nam za današnji pojem zde naravnost neverjetne.

Sv. Frančišek ni potreboval nobene zunanje spodbude k češčenju sv. Rešnjega Telesa. Njegovo ljubezni polno srce ga je vleklo k tabernakelju in k prejemu sv. obhajila. Pogosto je hodil k sv. obhajilu in sicer s toliko pobožnostjo, da je celo druge spodbujal k pobožnosti. Ljubezen do evharistije ga je nagibala, da je večkrat po cele noči prečul v cerkvi pred tabernakeljem. Če je prišel do kake cerkve je padel ponižno na kolena ter molil rekoč: „Molimo te, Gospod Jezus Kristus, tukaj in po vseh tvojih cerkvah, ki so na celem svetu, in te blagoslovljamo, ker si s svojim sv. križem svet odrešil.“

Njegova ljubezen pa se ni raztezala samo na presv. Evharistijo, ampak na vse, karkoli je bilo ž njo karkoli v zvezi. S svetim veseljem je sam pripravljajl testo, iz katerega so se imele peči sv. hostije. V začetku svojega „spreobrnjenja“ je sam šel z metlo po cerkvah, da bi jih očistil prahu in nesnage. Hotel je celo po okoliških krajih poslati brate

z lepimi in čistimi ciboriji, da bi ž njimi obdaril one cerkve, kjer te svete podobe niso bile v redu. Pravtako naj bi drugi bratje šli okoli s kleščami za peko hostij, ter za Bog plačaj v revnih cerkvah pekli hostije. Kako zelo mu je ta stvar bila pri srcu, kaže dejstvo, da celo v svoji oporoki o tem govori: „In te najsvetejše skrivnosti hočem bolj ko vse drugo častiti in spoštovati in na drage kraje spravljati.“

Ves prevzet ljubezni do presv. Zakramenta je skušal enaka čuvstva vzbuditi tudi v drugih. Zato v svojih govorih in spisih nikdar ni mogel dovolj priporočati ljubezni do Evharistije. Ganljive priče te njegove lju-

Sv. Frančišek, uči nas živeti!

bezni do evharističnega Zveličarja ste posebno njegovi dve poslanici, katerih ena je naslovljena na klerike celega sveta, druga pa na duhovnike njegovega reda. Za božjo voljo prosi ene in druge, naj vse možno spoštovanje izkazujejo presv. Telesu in Krvi našega Gospoda Zveličarja.

Iz njegove ljubezni do presv. Zakramenta je sledilo tudi njegovo spoštovanje do duhovnikov. Bilo je tako, da si večjega misliti ne moremo. Pač nihče ni tako lepo in pristréno pisal o spoštovanju do duhovnikov, kakor je pisal naš serafinski svetnik v svoji oporoki: „Potem mi je Gospod dal toliko vero do mašnikov, ki živijo po načinu svete rimske cerkve, zaradi njihovega reda, da se hočem k njim zateči, če bi me preganjali. In če bi imel toliko modrost kakor Salomon, in bi našel

siromašne svetne duhovnike v župnijah, kjer prebivajo, nočem pridigati zoper njihovo voljo. Hočem jih spoštovati, ljubiti in častiti kot svoje gospode in nočem v njih gledati greha, ker vidim v njih Sina božjega, in ker so moji gospodi. In to delam zato, ker na tem svetu ne vidim nič telesnega od najvišjega Sina božjega, kakor njegovo presveto Telo in Kri, kar sami sprejemajo in samo oni drugim dele.“

Nič čudnega ni potemtakem, če je tudi v njegovih duhovnih sinovih in hčerah vedno gorela velika ljubezen do presv. Rešnjega Telesa. Nič čudnega ni, da je iz vrst njegovih sinov prišel svetnik presv. Rešnjega Telesa, sv. Paškal, ki je imenovan za priprošnjika vseh onih, ki še posebej časte in ljubijo presveto Evharistijo. Povsem primerno je torej, da se bo uprav na praznik sv. Frančiška Asiškega, dne 4. oktobra v frančiškanski cerkvi v Ljubljani pričelo celodnevno čiščenje presv. Rešnjega Telesa, ki bo v ta namen večji del slehernega dneva izpostavljeno na velikem oltarju. Dana bo tako prilika vsem, ki žele biti pravi otroci sv. Frančiška, da hodijo po njegovih stopinjah, dana bo prilika vsem, ki ljubijo in časte evharističnega Zveličarja, od katerega po besedah sv. Frančiška „nič telesnega na tem svetu ne vidimo, kakor njegovo presveto Telo in Kri,“ da ga tu molijo, ga prosijo, mu zadostujejo, ga časte in ga ljubijo...

GUZEJ JURIJ:

VRLEMU SINU SV. FRANČIŠKA V SPOMIN.

Dne 23. julija se je za vedno poslovil od III redne skupščine za zgornjo šaleško dolino rudar Blaž Perbil. Pričujoče vrstice naj mu bodo v redovnem glasilu skromen spomenik.

Kakor nihče, tudi on ni bil brez napak, zlasti mladostnih. A zelo zgodaj je začel iskati opore za zveličavni boj. Zato se je oklenil III. reda. S hvaležnim srcem je priznaval, da mu je III. red pomagal krepko stopiti v dobi vrenja in kipenja kot 18 letnik na ozko in strmo, a varno pot samozataje in stremljenja po popolnosti. Lahko trdimo, da se je potem tekom 31 letnega redovnega življenja tako poglobil v III. redno vodilo in doumel Frančiškovega duha, kakor malokdo.

Imel je pri sebi mater in je lepo skrbel za njo do njene smrti. Zlasti se je pa zavedel resnosti življenja, ko se je poročil. Postal je izredno štedljiv in marljiv, da precej številna družina ni nikoli trpela pomanjkanja in je — dasi ob vstopu v zakon brez vsakih sredstev — zapustil družini ličen dom. Ko se je namreč srečno vrnil iz svet. vojne, je začel uresničevati davno željo: postaviti domek svojim, in sicer kje v bližini cerkve, da bi se na stara leta nemoteno posvetil Bogu. L. 1924. je — še v največji draginji — uresničil svojo namero. V neposredni bližini šmartinske cerkve je s a m pozidal hišo, da je pročelje obrnjeno proti cerkvi. Sam je žgal opeko, sam zidal, sam tesal, sam mizaril, tako da ima ta stavba res malo sebi enakih v Sloveniji.

A sredi dela ga je zadela dvojna nesreča. Žena mu je težko obolela, njega pa je podsulo v jami in mu polomilo več kosti. Proti pričakovanju vseh je ostal živ, a o zdravju ni bilo več sledu. Zlasti v levi strani prs ga je vedno bolelo, da je često le sedeč komaj po 2—3 ure spal. Pa je ponoči vstajal in delal, neredko do 21 ur dnevno. A vendar

se ni iz dolgov popolnoma izkopal. Prehitro in čisto nepričakovano ga je na videz hrusta odvedla božja poslanka.

Na smrt je bil dobro pripravljen. Bolečine — kratke, pa grozne — je vdano in junaško prenašal. Sv. popotnico je prejel vzpodbudno pobožno. Sam je vse latinsko odgovarjal. Otroke je blagoslovil in jih pozival, da se oklenejo III. reda in mu vedno delajo čast.

Toliko težav ga je obiskovalo, da so ga nazivali, drugega Joba. Sam je dejal: Če bi imel toliko denarja, kakor imam težav, ne bi vedel kam ž njim. S trpljenjem pa je vedel na pravo mesto: vse je voljno in v duhu pokore prenesel, poleg tega pa je bil še vedno vesel, da se mu je vse čudilo. Spoštovali in ljubili so ga vsi: predstojniki in tovariši. Zajemal pa je to veselje iz premišljevalne molitve in sv. obhajila. Imel je srečo, da je šel zelo zgodaj k prvemu sv. obhajilu. Še na smrtni postelji je hvaležno omenil solčavskega zlatomašnika Šmida, ki ga je ravno pred 40. leti proti tedanji navadi šele devetletnega pustil k prvemu sv. obhajilu.

Nadaljni vzrok njegove priljubljenosti je bila njegova hitra pripravljenost vedno pomagati. Saj je znal prijeti za vsako delo. Imel je lepo III. redno potezo, da je rad obiskoval bolnike in jih z njemu lastno šegavostjo spravljal v dobro voljo.

Bil je zvest naročnik Cvetja, a kar je važnejše, vestno je prečital vsako številko. Obilo duhovnega veselja mu je nudila knjiga sv. Frančiška M. Kmetove. Bil je najrednejši obiskovalec III. rednih shodov. Edino in najljubše razvedrilo mu je bila božja pot. Včasi so se, celo dobri spodtikali nad njim, ker je tuintam (n. pr. na porcijunkulo) pustil delo in šel največkrat v Nazarje. Kakor je sam zatrdil je zamujeno obilo nadomestil z drugim tudi nočnim delom. Zadnja božja pot je bila letos o binkošti na Trsat. Še enkrat je hotel pozdraviti kraljico našega Jadrana, še enkrat videti morje, kakor bi slutil, da bo kmalu odjadral na ocean večnosti.

S svojim življenjem je dokazal, da more biti tudi pobožen človek pri najtežjem delu vesel, čeprav ga stiskajo še tolike bridkosti. Pokazal pa je delavcem, kako je mogoče zagotoviti slovenskemu delavcu bodočnost v časnem oziru! Naj bi našel obilo posnemalecev!

Brat Blaž! V Bogu počivaj od obilega truda!

P. ANGELIK:

CILJI IN POTA.

O opravljanju.

„Blagor bratu, ki tako ljubi in se boji svojega odsotnega brata, kakor v njegovi prisotnosti, in ne reče o njem, česar bi mu z ljubeznijo ne mogel povedati v obraz.“

Sv. Frančišek Asiški.

Ni ga morda greha, ki bi bil tako pogost tudi med takoiimenovanimi dobrimi kristjani, kakor je ravno opravljanje. Mnogi pravijo, da ni nikjer toliko opravljivih jezikov, kakor v III. redu. Pa je že to obrekovanje in opravljanje. Kajti če bi poslušal pogovor v katerikoli družbi, pa naj so člani družbe v III. redu ali ne, to je postranska stvar,

boš prav redkokdaj naletel na dobre in pametne pogovre. Navadno povsod govore o napakah, seveda ne o lastnih, ampak o tujih, pa naj so te napake tajne ali javne, resnične ali neresnične. Česar eden ne ve, to je drugi zvedel, da je obesi z lastnimi dodatki na veliki zvon. Če slučajno pride pogovor na kaj poštenega, hitro zmanjka snovi, kakor hitro pa se oglasi kak obrekljivi jezik, je takoj novo življenje v družbi in najbolj neumni, ki drugače ne vedo besede povedati, postanejo zgovorni in središče cele družbe.

Človeška zloba in lahkomišljenost je vedno pripravljena o bližnjem slabo govoriti, njegovim dobrim delom podtika slab namen, njegove resnične napake pa gleda s povečevalnim steklom. Če kdo moli ali hodi v cerkev, o njem pravijo, da dela iz napačnega namena, če ne hodi v cerkev, da bi ga videli vsi, je brezverec; če daje miloščino, zapravlja in se baha, če jo daje tako, da ga drugi ne vidijo, je skopuh, da mu ga ni para. Če je kdo vesel in ljubezniv, pravijo, da se prilizuje ali je zaljubljen, če se drži resno, je pust, čmeren in napuhnen. Noben človek z eno besedo, naj si je tega ali onega stanu, duhovnik ali uradnik, poročen ali neporočen, mlad ali star, naj se vede in govori še tako previdno, se ne more odtegniti opravljivim in obrekljivim jezikom.

Kolika zloba je, tako ali podobno jemati dobro ime svojemu bližnjemu. Marsikdo bi raje zgubil celo svoje premoženje, kakor pa dobro ime. In marsikdo sploh drugega nima kot dobro ime, in če mu zlobni jeziki še tega vzamejo, nima nič. Koliko jih je, katerim je s takim opravljanjem in obrekovanjem zastrupljeno celo življenje. Nihče, kakor le Bog more prešteti solze, in prečute noči, ki so posledica obrekovanja in opravljanja. Zato se ne čudimo sodbi Gospodovi: „Ne sodite in ne boste sojeni; ne obsojajte in ne boste obsojeni. S kakršno mero namreč merite, s tako se vam bo odmerilo.“ (Lk. 6, 37—38).

In kar je najgrše pri tem, je to, da so navadno tisti, ki so vedno polni graje bližnjega, sami polni napak, da celo slabši, kot tisti, katere grajajo. Po pravici Gospod zato pravi, da so hinavci: „Kaj pa gledaš iver v očesu svojega brata, bruna pa v svojem očesu ne čutiš? Hinavec, izderi najprej bruno iz svojega očesa in potem boš videl jemati iver, ki je v očesu tvojega brata“ (Lk. 6, 41—42).

Ali je tedaj vselej greh, govoriti o napakah bližnjega? Ne, tega nisem rekel. Ni greh, če kdo recimo, svojemu prijatelju ali prijateljici, ki so jim razmere znane, potoži o svojem trpljenju v službi, ker pač na tak način lažje prenaša svojo bol, čeravno pri tem nehote razodene sitnosti ali napake svojega predstojnika ali tovarišice. Če pa to raznaša dalje brez potrebe, je to opravljanje. Ni greh, če kdo razodene napako predstojnikom, da le-ti posvare podložnega, seveda pa ta napaka ne sme biti izmišljena ali podtaknjena. Ni greh če kdo razodene napako svojega bližnjega, da koga obvaruje škode ali nesreče. Greh pa je, če kdo bližnjega brez v resnici zadostnega vzroka slabo sodi; greh je, če kdo o bližnjem pripoveduje izmišljene napake ali resnične povečuje; greh je če kdo napake bližnjega razkriva brez resnične potrebe in važnega vzroka. In tisti, ki je na ta ali oni pravkar omenjeni način grešil zoper dobro ime bližnjega, je dolžan pod grehom dobro ime povrniti in popraviti vso storjeno škodo. Čim večjega pomena je za koga dobro ime, in čim večjo škodo trpi, tem večji greh ima tisti, ki je grešil zoper dobro ime.

Običajni izgovor: Saj sem to povedal (ali povedala) le pod pogojem, da dotična oseba tega gotovo nobenemu ne pove, tak izgovor

pravim, je jalov. Ker če hočeš, da tega drugi dalje ne povedo, bi najprej sam tega ne smel dalje praviti. Če hočeš, da stvar ostane tajna, bi moral to najprej sam zamolčati. Če ti ne znaš molčati, je zastonj bližnjega opominjati k molčanju. Vsakdanja izkušnja namreč uči, da to kar eden pove pod obljubo in pečatom molčečnosti, isto drugi pove tretjemu pod ravno takim pečatom molčečnosti, in konečno to ve cela vas ali celo mesto, seveda vsi pod pečatom molčečnosti...

Greh ima tudi tisti, ki opravljanje ali obrekovanje posluša, ne da bi bližnjega zagovarjal, ker ga s tem potrjuje v njegovem grehu in sodbi.

Ako torej govoriš o napakah svojega bližnjega, govori o njem po nauku sv. Franciška Asiškega le to, kar bi mu lahko z ljubeznijo povedal v obraz.

P. ROMAN:

SKOZI TRPLJENJE DO SREČE.

Zgodba trpečih in ljubečih src.

XX. poglavje.

Kadar je v ozračju velika napetost in niti hlad noči ne zmore soparnosti odstraniti, tedaj nastane v naravi vihar, nevihta, grom in strela in vse to preobloženo ozračje zopet očisti in vse se oddahne.

Slično ravna Bog, ki vodi človeško usodo. Res je, da njegova božja modrost nikomur ne bó odvezla prostosti volje, ki je tolika odlika človeške nravi, pa četudi posamezni še tako zlorablja to svojo prostost. Zato pravimo, da Bog zlo pripusti, dopusti greh, dopusti včasih zvrhano mero krivice, zlobe, nepoštenosti, obrekovanja, bridkosti in solza. Tedaj se zdi, da Bog dobre zapušča, zlobnim pa stoji na strani, zdi se, da je vsaka molitev zastonj, zdi se, da zlo že triumfira in se zmagoslavno smeje onim, ki niso tako brezvestni in podli.

Toda modro, je nekoč zapisal velik mož, ki je sam grešil in sam v grehu živel skozi dolga leta — tole besedo: „Boljše je smatral Bog da iz zla ustvari dobro, kakor pa da bi nobenega zla ne pripustil.“

Bog se ne pusti zasmehovati in svojih nikoli ne zapusti. Bolečina seveda mora biti, ker to človeka očisti. Ko pa pride vrhunec, tedaj pošlje Bog vihar, ki vse ozračje zlobe, zahrbtnosti, laži, spletk mahoma razčisti in samo en blisk zadostuje pa je vsa neprodorna tema uničena, vsa podlost mahoma razkrinkana, nedolžnost dokazana, krivica pojasnjena. In zatem teko solze hvalečnosti, pri tistih, ki niso povsem zakrknjeni, tudi solze kesanja in samospoznanja.

* * *

Jutranji časopisi so že kričavo raznašali v svet vest o avtomobilski nesreči. Eni manj podrobno — rekli bi z nekim finim taktom, ki računa vedno s soprizadetimi — zopet drugi listi in teh je žal več, ki z vso podrobnostjo razlagajo vse posameznosti brezsrčni zvedavosti množice.

Raznašalka časopisov je pri Travnovih tisto jutro kaj težko položila časopis pred njih vrata. Hvaležna je bila gospej za marsikako skrito dobroto, za katero je vedelo samo nebo in zdelo se ji je, da je kar ona kriva če bodo le za uro prezgodaj zvedeli za novo žalost. To je tista nepokvarjena dobrosrčnost preprostih ljudi, ki često polizobraženim povsem manjka.

Toda mej tem je prišla že Ančka domov in je časopis kratkoma vzela v svojo sobo, pregledala vse, kar se je nanašalo na nesrečo in po kratkem prevdarku in iskrenem pogledu, ki ga je poslala pred srebrn kipec Madone — odšla v spalnico k staršem.

Rahlo je potrkala: „Ali smem? Nekaj bi rada govoril!“ Oglasil se je oče: „Stopi no, kaj le more biti tako važnega, da na vse zgodaj prihajaš?“

Ančka se je imela zelo v oblasti. Za spoznanje blede, je pričela pripovedovati. Omenila je časniško poročilo in priznala, da je v zgodaj v jutro prišel stražnik sporočit naj gre eden domačih v bolnico, ker pa je bila slučajno ona slabo spala, je ona čula zvonjenje in kar sama odšla v bolnico. Henrik je sedaj že izven nevarnosti. Vprašati ga nisem mogla dosti, ker ni smel govoriti, pač pa so mi drugi povedali, da je nastal karambol med avtomobili. Sedaj je že lepo povezan in še neka dama. Imena niti tam niso vedeli. Mislim, da je boljše, da sem tako opravila, sedaj pa lahko vi sami greste — ali papa ali ti mama — ampak zaenkrat ni mogoče nič pomagati. Zdravnik mi je rekel, da bo v dveh tednih brez dvoma že zapustil bolnico, če ne že prej.

Gospod Traven je samo mrko gledal predse med Ančkinim pripovedovanjem, gospa pa je povsem tiho poslušala, le prsti so se krčevito oprijemali odeje in nervozno iskali sem in tja. Videti je bilo, da se je težko premagovala, da ni začela krčevito jokati.

Naposled oče prekine mučni molk in rezko pripomni: „Fantu je prav, bo vsaj vedel, da ni vse skupaj igrača. Mogoče ga bo to zmodrilo in če ga, Bog sam bodi zahvaljen za ta udarec. Boljše sedaj, kot prepozno in pri mladem človeku njegovih let je kmalu prepozno.“ To rekši, odslovi Ančko, češ naj hitro oskrbi avto, da se sam popelje v bolnico. Ko sta z ženo sama, se le-ta ne more več premagati in na bele blazine padajo solze, solze materine ljubezni, sočutja in še skrbi. V duhu vidi Henrika pohabljenega — njen lepi fant: pohabljen... Kar nič ne more verjeti pomirljivemu pripovedovanju Ančkinemu, Bog sam ve, kako trpi njen otrok.

„Lepo te prosim, žena, nikar ne jokaj! Prvič fantu ne bo sile, sicer Ančka, ki je pametna, ne bi tako povedala kot je in v pol ure bom jaz nazaj — pa ti povem natančno kako in kaj.“

„Ali bi smela s teboj?“ — zaprosi iz nje.

„Ne, draga moja, če hočeš pozneje z Ančko. Ampak jaz res ne maram videti kakih prizorov, da bi še ti ondi imela kak napad. Mi moraš oprostiti, ampak take stvari res niso za te, saj veš, da imaš slabe živce.“

Gospod Traven je bil eden tistih mož — na zunaj hladen, računajoč, navznotraj pa mehak in celo nežen. Solza ni mogel videti, zlasti če so tekle iz resnične bridkosti.

Kmalu je bil opravljen. V predsobi mu je Ančka podala še klobuk in njegovo aktovko in mu še ljubeče dejala: „Očka, nič se ne ustraši, Henrik je ves povezan, pa zdravnik pravi, da ni tako hudo.“

Ni še dobro zaprla vrat in se vrnila v svojo sobico, da jo pospravi in uredi, je že začula na ovinku ostre znake avtomobila, ki je nosil očeta, da vidi bolečino sina in preizkusi novo gorje.

XXI. poglavje.

Pavel je imel navado, da je sleherni dan tik pred odhodom v tovarno kupil časopise, naglo prelistal kar v tramvaju dnevne novice, gospodarski del in borzna poročila pa je preštudiral v tovarni. To navado je prevzel od očeta, ki je pravtako polagal važnost na solidno znanje borznega gibanja, kot na spretno uveževanje trgovskih zvez.

Pavel je imel načrte. Odkar je bil spoznal Vlado, je sklenil, da bo z lastno glavo in z lastnimi rokami gradil za to bitje srečo in bodočnost. Nič še ni vprašal, nič se ne izrazil, pa tudi vsega tega utegnil ni v kratkih hipih, ko je tu in tam videl Vlado, jo srečal včasih slučajno, včasih pa bolj hote in premišljeno.

Tudi to jutro je ves svež in prožen odhajal v tovarno in le slučajno mu je oko obviselo na napisu: avtomobilska nesreča. In vmes ime: Traven... V hipu ga je zalila rdečica in moreča skrb ga je prevzela — morda oče, in on sedaj mogoče celo umira in domači niti ne vedo prav, kje stanuje. Lice mu postane trdo, spomni se ostrega nastopa, ko je zadnjič govoril z očetom. Toda oče je oče — mu kljuje v srcu. Tu ni izgovora, ni nič vpraševanja ali bi ali ne bi, iti mora čimprej.

Pred tovarno.

Delavci ga prijazno pozdravijo, posamezni, ki so že brali in vedeli, ga malce sočutno, malce radovedno gledajo, ko pa vidijo prepali obraz, jih zgane skrb za dobrega človeka, ki delavca spoštuje in ljubi.

Pavel hiti v svojo pisarno in že drži telefonsko slušalo v rokah ter nervozno zahteva zveze z bolnico. Gospodična na centrali mu odgovarja, da bo težko hitro dobiti zvezo, ker je ta proga že pol ure stalno zasedena. „Moram, gospodična, eden mojih se je ponesrečil in ne vem ali je oče ali je brat. Prosim Vas.“

„Bom.“

Par hipov pozneje Pavel že govoril s sprejemnim uradnikom v bolnici, ki mu stvarno poroča o poteku nesreče, o prizadetih osebah...

„Toda prosim Vas,“ ga prekine nestrpno Pavel: „ali je Traven mlajši, ali Traven starejši. Za očeta mi gre.“

„Ne, ne, mlajši je, videti je bil komaj — dvajset do petindvajset let, potem so še neke dame, imen niti ne vemo ne. Gospod Traven je že izven nevarnosti.“

„Hvala“ — zakliče še Pavel in že bolj miren preudarja, kako bi zadevo uredil, da pride še danes do brata, ne da bi preveč motilo delo. Zakaj Pavla je tovarna zresnila. Odgovorno delo, prvi uspehi in še misel na Vlado, vse to ga je neprestano podžigalo, mu vlivalo vedno novo energijo in doslednost v izvajanju. Po kratkem premisleku stopi nato k ravnatelju in ga poprosi za poldnevni dopust, povsem mirno mu že razloži, kar je bil pravkar zvedel iz bolnice in ravnatelj, ki mu je zelo naklonjen mu brez nadaljnjega dovoli cel dan. Pavel se zahvali, češ da ima dopoldne še nujno delo, v mislih pa tudi ne mara, da bi prišel z domačimi skupaj, ki jih sluti pri bratu.

Jaz bom že sam opravil. S to mislijo se vtopi v delo. Okoli devete ure ima prvi obhod po tovarni že za seboj, kar ga kličejo k telefonu.

„Halo, halo — tukaj tovarna za pletenine, kdo tam?“

„Tukaj Vlada Javornik.“

In po teh besedah postane telefonska slušalka čarobna piščal, ki poje sama od sebe... Vladin glas, njena skrb, njena nežna pozornost.

„Oprostite gospod Pa— gospod Traven (Pavel je s prijeto zavestjo opazil, da se je prvič zmotila in ga hotela poklicati po krstnem imenu.) Ali je to Vaš gospod oče ali brat. Iz časopisov ni mogoče ničesar razbrati. Tako me je skrbelo, da nisem strpela in sem Vas telefonično vprašala.“

„Hvala, hvala — gospodična ne veste, kaj ste mi dali s tem. Med ponesrečenimi je moj brat Henrik, pa sem že dobil iz bolnice sporočilo, da ni večje nevarnosti. Popoldne ga grem obiskat. Vas smem počakati, ko greste iz pisarne?“

„Smete že, ampak kaj...“

„Bodo ljudje rekli“ — kar hočejo, jaz pridem in na svidenje gospodična Vlada.“

Njeno ime je namenoma poudaril, pa sam ni vedel, koliko toplota je dal v glas, tako da je roka, ki je tam daleč nekje držala slušalo, zatrepetala in je obličje zalila rahla rdečica.

XXII. poglavje.

Gospod Traven je kmalu opravil pri svojem sinu. Že preje je vprašal zdravnika o njegovem stanju in ko je zvedel, da ima nogo nad kolenom zlomljeno, spahnjeno ramo in nekaj ran od ubitega stekla po telesu, je samo z rameni skomizgnil in nato prosil sestro naj ga vede v Henrikovo sobo. Veliko nista govorila, ker Henrik ni smel, oče pa ni hotel.

Povedal mu je le, da mama pride še to dopoldne z Ančko semkaj, naj se le dobro drži in mami ne kazati kakih posebnih bolečin. Če je enkrat tako, se mora pač prenesti, pa brez posebnega stokanja in nepotrebnih solza. Da ga še pride obiskat in bo poskrbel, da čimpreje pride v domačo oskrbo. Sedaj pa moram na delo. In se je kratkih besedi poslovil.

Zunaj se je zahvalil zdravniku in sestri, šoferju je dal nalog peljati domov in nato pa na policijsko ravnateljstvo.

Doma je s svojim mirom, kar najboljše vplival na svojo ženo, ki je mej tem trepetala in vsa v skrbi nervozno gledala skozi okno, da čimpreje uzre avto, spet posedala, spraševala Ančko vse podrobnosti, ji malce očitala, češ zakaj je ni že zjutraj zbudila in spet tiho ihtela za kakim zastorom.

Ančka jo je nekaj časa tolažila, potem pa je uvidela brezuspešnost besedi, in tiho vršila svoje delo. Prisilila je mamo, da je vsaj nekaj malega zaužila, pripravila očetu zajutrek, zakaj po svoji pameti je sodila, da še najbolj človeka umiri nek gotov red in doslednost.

Predno je odšel, je še ženi povedal, da se pelje sedaj na policijsko ravnateljstvo in pošlje potem voz njima nazaj. Henriku je že obljubil, da dopoldne pride mama.

V predsobi pa je Ančki še posebej naročil, da mame ne sme pustiti same pri Henriku in tudi ne, če bi hotele iti na policijsko ravnateljstvo. To ni zanjo. Nazadnje bi imeli dva bolnika mesto enega.

Ančka se je pri tem ojunčila in vprašala kar naravnost: „Kaj pa Pavel, očka? Ali ga pokličem, da pride, češ, da si ga ti naročil?“

Prav, da nanj misliš, samo ti ga ne poznaš. Ne bo prišel in verjel ne bo, da ga jaz kličem. Je preveč sin svojega očeta. In mož, ki je v delu in skrbah osivel, se je pred lastnim otrokom nasmehnil, zakaj v tem hipu mu je malone gódilo, da je sin tako dosleden, dobro se je zavedal, da taka trma sadove obrodi. Na tihem je pa bil itak dobro poučen, kako izvrstna moč je Pavel postal.

Iz Ančke je zaprosilo: „Pa bi vendar poskusil očka!“

Traven se je okrenil, za hip postal in rekel: „Otrok, počakaj, vse se bo uredilo. Pa ni nikjer napisano, da bi danes morali biti vsi računi Travnovih urejeni.“

Nato je počasi odšel po stopnicah.

(Nadaljevanje sledi.)

P. ANGELIK:

KAKO SODI IN RAVNA KATOLIČAN.

Pravo in nepravo veselje.

Nisem zoper veselje, Bog ve, da ne. Saj čuti vsak človek potrebo po veselju in ima do veselja tudi pravico. Veselje je neogibno potrebno za telesno, kakor tudi za duševno zdravje, potrebno za telesno, kakor za duševno delo in tudi za versko življenje. Kar je solnčni žarek za rastlino, to je veselje za človeka. Vsakdo ve, kako žalostna novica človeka potare, in kako vesele novice bolnemu večkrat bolj pomagajo kot vsa zdravila.

Veselje podvoji človekove moči in njegovo delazmožnost. Veselje rodi velike sklepe in plemenita dela. Veselje igraje pomaga preko vseh težav in nasprotnosti. Veselje človeka napravi plemenitega, napravi ga dovezetnega za dobro, resnično in lepo, pomaga mu preko težav nagonskih sil in vzbuja dobra nagnenja. Veselje napravi človeka dobrotljivega, človekoljubnega in uslužnega. Ono zbližuje ljudi, pospešuje družabnost in plete prijateljstva.

Nihče naj ne misli, da je vera morda ovira veselju. Zato pogosto, pa zato nič manj napačno, mnenje, da krščanstvo s svojo resno nramnostjo, s svojo zahtevo po pokori, s svojim naukom o trpljenju zahteva odpoved veselja, ali pa da je vsaj nasproti njemu ravnodušno. Brez veselja človek ne more živeti, brez veselja tudi kristjan ne more živeti, niti tisti, ki je že na vrhuncu popolnosti.

Primerjajmo n. pr. procente veselih in srečnih med Bogu udanimi dušami s procenti onih, ki iščejo veselja in sreče in užitka izven Boga. Pa je že to napačno povedano. Kajti med onimi, ki iščejo veselje izven Boga ni niti enega procenta prav veselih in srečnih. Med popolnimi dušami pa zopet niti enega procenta žalostnih, otožnih, nesrečnih. In če bi bil tisti procent, bi ne spadal med popolne. Po pravici pravi sv. Frančišek Saleški: Žalosten svetnik je pač res en žalosten svetnik. Za zgled naj omenim le sv. Frančiška Asiškega. Imenovali so ga umetnika veselosti in celo protestantje ga štejejo za najsrečnejšega človeka, kar jih je kdaj na zemlji živelo. Vedna veselost je glavni znak njegovega značaja, glavna sila v njegovem delovanju, glavna privlačna sila, ki je tisoče in stotisoče vlekla k njemu. Ne smemo torej verjeti njegovim slikam, ki ga kažejo z mrtvaško bledim obrazom, iz katerega odseva le odpoved, smrt in večnost. Hudomušno opisuje Federer, da ga je nekoč otrok povprašal pri pogledu na tako sliko sv. Frančiška: Če je svetnik morda

nesrečen, da mora biti tako svet? Pravilno je čutil ta otrok, da tu nekaj ne more biti v redu. In res ni. Kajti čeprav je sv. Frančišek življenje vzel zelo resno, je bil vendar vedno dobre volje in vesel, tako da so ga po pravici imenovali „vedno veselega brata“.

Človeška narava in krščanstvo torej ne prepovedujeta veselja, ampak ga naravnost zahtevata. Žalostno pa je, da je dandanes v premnogih krogih izginil pojem pravega veselja, ki ga najdemo v lepi knjigi, uživanju narave, v ljudskih igrah in petju, ter da hočejo ljudstvu to veselje nadomestiti z alkoholom in nečistostjo. Na to misel človek nehoče pride, če čita poročila o veseličnem prostoru velesejma. Nič nimam zoper to, če si kdo potolaži žejo s kozarcem vina ali piva, toda vse obsodbe vredno je, da imajo na veselični prostor velesejma dostop šotori, kjer se vrši predstava, kakor jo popisuje Slovenski Narod z dne 3. septembra t. l.: „Nastopi plesalka z udavom okoli vratu. Mlada je še in pleše v spremstvu skoro čisto gole spremljevalke tako, da se nekaterim iskre oči. So to moški okoli 30 let in raznih poklicev. Več mladih deklet sramežljivo poveša oči, kajti trebušni ples mlade plesalke je naravnost izzivajoč.“ Take predstave bi naj se vršile k večjem v barih, ki so dostopni le maloštevilnim razuzdancem, izginiti pa bi morale iz velesejma, ki je gospodarska prireditev velikega kulturnega pomena in na katerega imajo dostop stotisoči slovenskega ljudstva.

P. KRIZOSTOM:

BLAŽENI KLAVDIJ KOLOMBJER.

Sv. oče Pij XI. je proglasil letos dne 16. jun. jezuita P. Klavdija de la Kolombjer (Colombiere) za blaženega.

P. Klavdij je bil rojen leta 1641. na Francoskem v bližini mesta Liona. Čudovito je vodil Bog njegovo življensko pot. Izvolil ga je za glasnika in apostola svojega presv. Srca. Zato je položil že zgodaj plemenitemu in pobožnemu mladeniču v dušo poklic za redovnika. P. Klavdij je kot redovnik hrepenel le po enem, namreč: kako bi v vsem svojem delovanju čim bolj proslavil Boga in kako bi se mu tem popolneje daroval. Njegova duša je hrepenela po žrtvah, po križih, po trpljenju. Takole je molil: „Pošlji mi bol in trpljenje, da bom deležen tvojega trpljenja. Ne verjamem, da me ljubiš, če ne pustiš, da trpim mnogo in dolgo.“

Leta 1675. je v Paray le Monialu Gospod Jezus v osmini presv. Rešnjega Telesa razodel sv. Margareti skrivnosti svojega Srca in ji naročil, naj zastavi vse svoje sile, da se ta pobožnost čim bolj razširi in da sveta Cerkev upelje praznik presv. Srca. Pač je morala biti slabotna redovnica v veliki zadregi vsled takega težkega ukaza. Toda Jezus jo je potolažil rekoč: „Obrni se na mojega služabnika, jezuitskega patra Kolombjera in mu naroči v mojem imenu, naj stori vse, kar more, da uvede to pobožnost in napravi mojemu Srcu veselje. Težave, na katere bo zadel, naj mu ne vzamejo poguma; ne bo jih namreč manjkalo.“

Tako je postal P. Klavdij apostol presv. Srca. Kar ni mogla storiti slabotna redovnica, je storil ugledni in izkušeni redovnik in duhovnik. Padli so dvomi in nezaupanje, ki je bilo prej kar splošno in duše so se jele odpirati ljubezni Jezusovega božjega Srca. P. Klavdij se je že 21.

jun. leta 1675. popolnoma posvetil presv. Srcu in mu obljubil, da bo delal vse svoje življenje le za to, da razširi pobožnost, ki mu jo je pokazal sam Jezus. Od tedaj ni zamudil nobene prilike, da ne bi v nemal ljudi za ljubezen do božjega Srca.

Bl. Klavdij de la Kolombjer — apostol presv. Srca.

Samo dve leti je živel bl. Klavdij v Paray le Monialu, nato so ga predstojniki poslali na Angleško, kjer so ga čakale mnogotere bridke preizkušnje. Veliko je trpel že radi tega, ker so bile stavljene njegovi apostolski gorečnosti — med samimi protestanti — stroge meje. L. 1678. je v avgustu zelo nevarno zbolel, v novembru pa so ga vrgli v ječo;

bil je krivično osumljen, da je zarotnik. Čez tri tedne so ga zopet oprostil in ves bolan se je vrnil v domovino.

Predstojniki so ga poslali v Lijon, kjer je z velikim uspehom deloval med svojimi mlajšimi sobraty ter jim navdušeno govoril o božjem Srcu. Vzgojil si je dva učenca, ki sta postala za njim apostola presv. Srca Jezusovega, namreč: P. Gallifet in P. Groiset.

Ker pa se bl. Klavdiju zdravje kar ni hotelo zboljšati, so ga predstojniki poslali v Paray le Monial na oddih. Sem pa je prišel služabnik Jezusov le umret. Njegova bogata duša je odplavala k svojemu Odrešeniku po plačilo dne 15. svečana leta 1682.

Bl. Klavdij je celo svoje življenje poveljeval najsvetejše božje Srce — zdaj je pa to večno dobrotno Srce njega poveljalo in ga dvignilo do slave oltarja.

P. ANGELIK:

PREGLED ZGODOVINE FRANČIŠKANOV MED SLOVENCİ.

(Dalje.)

8. Hospic v Solkanu.

Ob času največjega procvita svetogorske božje poti je bivalo na Sv. Gori 40 redovnikov, tako so poročali 28. oktobra 1764 frančiškani sami goriški vladi. Naravno je, da je med tolikim številom bilo tudi dokaj starih in bolehnih redovnikov, katerim visoka lega kraja zlasti ob zimskem času ni bila primerna in tudi zdravniška pomoč je bila predaleč. Želeti je tedaj bilo, da bi imeli kak pripravnejši kraj blizu mesta za bolne in onemogle menihe. Najbolj pripraven kraj za hospic in domačo bolnico je bil Solkan ob vznožju Sv. Gore. Zato je svetogorski gvardijan P. Bernardin Luparinić kupil z dovoljenjem goriškega glavarja Rajmunda Féba Thurna 1. aprila 1590 od Jeronima Zwaierja, ter jo z dovoljenjem cesarja Ferdinanda II. priredil v zavetišče za bolne in ostarele redovnike. Poleg hiše je bil lep sončen vrt, zelo rodovit in za sadje in vinsko trto. Ta prekrasen vrt je daroval dne 8. julija 1630 grof Rajmund Thurn, ki je bil poseben častivec Matere božje svetogorske in velik dobrotnik frančiškanov.

V tem zavetišču je bila cerkva sv. Antona Padovanskega, katero so pa leta 1734 zavoljo tesnobe od tal prezidali in poveljali, da so bili v njej trije oltarji: sv. Antona, križanega Zveličarja in sv. Frančiška. V tej cerkvi je imel svoj sedež frančiškanski III. red. Goričani so sicer prosili leta 1756., da bi se tretji red preložil v Gorico, ker se jim ni ljubilo hoditi k bratovskim shodom v Solkan, toda frančiškani so se uprli zahtevi goriških tretjerednikov.

Leta 1786. dne 28. januarja je dunajska vlada istočasno s svetogorskim svetiščem dala zapreti solkansko zavetišče.¹

Opombe: Solkan.

1. Fajdiga l. c. str. 1183 nsl.; Anton Červ, Sveta Gora pri Gorici.² Gorica 1909, str. 22, 74; Dr. Andrej Pavlica; Sv. Gora pri Gorici (Koledar Družbe sv. Mohorja) 1900, str. 48; Marian l. c. IV B. p. 86; Žak, l. c. p. 169.

A. Splošni.

Resolucije prvega vseslovenskega katoliškega shoda v Ameriki.

V zadnji številki Cvetja smo poročali o veličastnem zunanjem poteku vseslovenskega katoliškega shoda v Ameriki. Pa to je bila le zunanost. Pravo sliko katoliške misli in zavednosti nam prinašajo resolucije ali sklepi, ki imajo dajati smer v bodočnosti. Iz le-teh lahko spoznamo duha in silo katoliške misli med ameriškimi Slovenci. Razumljivo je, da vsled pomanjkanja prostora prinašamo resolucije le v izvečku:

1. Namen shoda je, da se pridobi kolikor moč vse rojake za Boga in za življenje po sveti veri. Rojakom, ki nimajo slovenskega duhovnika naj poskrbi Kranjsko Slovenska Katoliška Jednota, da prejmejo vsaj enkrat na leto svete zakramente.

2. Da se doseže poglobitveni namen shoda naj starši od zgodnje mladosti vzgajajo svoje otročiče v krščanskem duhu, za spolnjenje odločno katoliške vzgoje pa naj jih pošiljajo v župnijske šole. — Ustanovi naj se Prosvetna zveza, ki bo delovala v duhu katoliške akcije in dajala navodila in smernice katoliškemu izobraževalnemu delu.

3. Slovenske družine se naj zavedajo svetosti in dolžnosti zakramenta sv. zakona z ozirom na telesno in dušno zdravje staršev in otrok.

4. Vsakega katoličana dolžnost je, vstopati samo v katoliška dru-

štva in organizacije in jih podpirati, ker v njih bo našel tako gmotno, kot moralno pomoč in zaslombo.

5. Slovenski delavec ne sme pozabiti resnico, da na zemlji ne bo našel nebes, katera mu obetajo nasprotniki vere, zato naj se zaveda, da je človeško življenje samo priprava za boljše.

6. Rojaki naj naročajo in berejo katoliške časopise in naj ne podpisajo, niti ne berejo, slabih in protiverskih časnikov. V to svrhu se naravnost priporoča prvi slovenski list v Ameriki: „Amerikanski Slovenec“ in prvi in edini nabožni list „Ave Maria“.

7. Ameriška mladina naj se iz hvaležnosti do svojih slovenskih očetov in mater potruži naučiti se svoj materni jezik, ga vzljubiti kot dragoceno zapuščino svojih staršev ter tako ohraniti spoštovanje do svojega rodu.

8. Globoko naj se zasidra med vsemi rojaki apostolstvo sv. Cirila in Metoda in vsem se priporoča, naj se naroče na oficijelno glasilo te bratovščine, na časopis „Kraljestvo božje“.

9. Katoliški shod, ki se vrši ob priliki stoletnice prihoda prvega slovenskega misijonarja — škofa Friderika Barage, ki je umrl v sluhu svetosti, srčno želi, naj se čimprej prične akcija, da se ga proglasi za blaženega. V ta namen se naprosi marketshega škofa, da podvzame za to potrebne korake.

10. Resolucija o Slovencih v inozemstvu.

Prosvetna zveza ima nalogo, da izvede v dejanje te resolucije prvega vseslovenskega katoliškega shoda. Prihodnji katoliški shod se bo vršil leta 1933 na ameriških Brezjah v Lemontu.

Kakor je iz resolucij razvidno, katoliška misel med ameriški Slovenci nele ni zamrla, ampak nosi že lepe sadove. Želeti bi še bilo, kar pogrešamo v sedanjih resolucijah, da bi se na prihodnjem vseslovenskem katoliškem shodu v posebnem govoru in resoluciji poudarila velika važnost III. reda, ki so ga tolikanj priporočali zlasti zadnji papeži: Leon XIII., Pij X. in Benedikt XVI., katerega oficijelno glasilo za Slovence je naše „Cvetje“.

Slovenska karmeličanka odšla v misijone.

Dne 6. septembra 1929 je odšla v samostan francoskih Karmeličank v Bangkok-u, Siam, č. Sestra Marija Imakulata od Presv. Trojice, rojena Franko, karmeličanka na Selu pri Ljubljani. Misijonarka je bila rojena v Bujah v Istri l. 1895. V Karmel na Selu je vstopila 1907. Francoske karmeličanke imajo na Kitajskem štiri samostane in sicer: V Pnom-Penh, v Kambodža, v Saigon-u, Hanoi in Bangkok-u. Zadnji samostan je bil ustanovljen leta 1925. Redovnice goje povsem premišljevalno življenje in podpirajo s svojimi molitvami in žrtvovanjem delovanje misijonarjev. Zato je iskrena želja sv. očeta, da bi bilo v misijonskih pokrajinah čimveč premišljevalnih redov. Karmeličanke na Kitajskem zelo rabijo evropskih moči, ker s samimi domačinkami ne morejo uspevati. Pretežna večina redovnic so domačinke, ki imajo že po naravi jako dobro podlago za premišljevalno življenje. Sestra Imakulata se je 11. septembra ukrcala v Marseillu (Marseju) na ladjo Compiègne, in dospela na cilj sredi oktobra. Gospod povrne Karmelu na Selu veliko žrtev, ki jo je s tem daroval v misijonske

namene. Misijonarki pa je izpolnil dolgoletno vročo željo, da bi se na poganskih tleh mogla žrtvovati za blagor neumrjočih duš. Do Marseilla je misijonarka potovala v spremstvu svojih domačih. Na ladji se je pridružila večji misijonski družbi. Istočasno se je z njo odpeljalo 25 redovnikov raznih redovnih družb. Karmeličanka je ona edina in sploh prva iz te karmeličanske provincije.

S. M. D. F.

Vesti iz Poljske.

V Czenstohovu, ki je slavna Marijina božja pot, in ima od leta 1925. tudi škofijski sedež, bodo zgradili ogromno katedralo, v kateri bo prostora za 13.000 vernikov. Velik del stroškov nosijo kat. Poljaki v Združenih državah.

Ortodoksi imajo na Poljskem v svoji posesti še okrog 530 cerkva, ki jih je zanje Rusija konfiscirala. To so po večini latinske cerkve in kapele, ki jih katoličani odločno zahtevajo nazaj. Zadnji čas se je posrečilo katoličanom dobiti nekaj takih cerkva nazaj; žal so v zelo slabem stanju.

Iz Poljske prihajajo vesti o zelo mnogoštevilnih prestopih judov v katoliško cerkev. Katoličani zelo dvomijo nad njih poštenostjo in odkritosrčnostjo. Dokazalo se je v mnogih slučajih, da so krščeni svoj prestop prikrivali; ti ljudje hočejo biti katoličani le na znotraj, pred svetom pa hočejo veljati še vedno za žide.

Oče in dva sinova duhovnika.

Na praznik sv. Jožefa t. l. je pel novo sv. mašo na Saksonskem v župniji Tegel sanitetni svetnik dr. Avgustin Kleineidam, ki je že dovršil 75. leto svojega življenja. Pri oltarju mu je stregel kot „presbyter assistens“ župnik Jožef Kleineidam, novomašnikov bratranec, dijakon in subdiakon sta bila njegova sinova duhovnika. Sveti oče Pij XI. je novomašniku poslal čestitke.

B. Redovni.

Domače vesti.

Dne 26. avg. t. l. sta napravila neslovesne obljube v Kamniku klerika-novinca Fr. Silverij Verbic in Fr. Marijofil Jelenc. To lepo domačo slovesnost sta s svojo navzočnostjo visoko dvignila prevzvišeni škof dr. Gregor Rožman in preč. P. provincijal dr. Regalat Čebulj. Prevzvišeni je prišel k obljubam na povabilo (Verbicove rodbine) Fr. Silverija kot prijatelj in je bral konventualno sv. mašo, obljube pa je sprejel preč. P. provincijal.

28. avg. pa smo imeli veliko slavnost v Ljubljani. Fr. Avguštin Sveté, klerik-božoslovec iz Amerike, je položil v roke preč. P. provincijala slovesne ali večne obljube in sicer na svoj redovni praznik (na god sv. Avgušтина) med slovesno službo božjo.

Dalje sta se zavezala Bogu z neslovesnimi obljubami v Kamniku dne 26. sept. tudi klerika-novinca Fr. Celestin Šmid in Fr. Martin Perc.

V frančiškanski red so bili sprejeti sledeči gimnazijci kot kleriki-novinci: Fr. Klavdij Okoren, Fr. Pelagij Majhenič, Fr. Engelhard Štucin, Fr. Jakob Rauber in Fr. Rihard Vuga. Preoblečeni so bili dne 25. avg. ozir. 14. septembra v Kamniku in so pričeli tam svoj novicijat.

Spremembe v frančiškanski provinciji sv. Križa.

Ljubljana: P. Ferdinand Zajec; Novomesto: P. Leonard Kalac; Kamnik: P. Karel Dijak, katehet; Brezje: P. Atanazij Ausser; Vič: Dr. P. Gotfrid Ploj, kaplan; Nova Štifta: P. Pacifik de Cernuchy. V hrvatsko frančiškansko provincijo je odšel P. Jeronim Knoblehar.

Blagoslovitev oltarja sv. Elizabete v Šiški.

Dne 28. jul. t. l. je blagoslovil milostljivi gospod prelat Andrej Kalan v šišenski župnijski cerkvi novi oltar sv. Elizabete, ki ga je izvršil po načrtu ing. Plečnika kamnosek Vodnik. Oltarni nastavek je kamenit; na vrhni strani je vdelana vanj slika svetogorske Matere Božje, spodaj pa leži pozlačeni kip sv. Elizabete. Oltar je velika umetnina in bi zaslužil, kakor se je izrazil eden največjih slovenskih estetikov, da stoji v grajski kapeli kake kraljice.

† Dr. P. Frančišek Lulič.

Dne 9. sept. t. l. je umrl v zagrebški bolnici usmiljenih sester preč. P. dr. Frančišek Lulič, bivši provincijal dalmatinske provincije Presv. Odrešenika. Pokojni je bil rojen v vasi Igrani blizu Makarske. Starši so poslali nadarjenega dečka v frančiškansko gimnazijo v Sinju. Filozofijo in bogoslovje je študiral v Makarski in v Rimu, kjer je tudi promoviral za doktorja bogoslovja. Ko se je vrnil iz večnega mesta, je začel doma delovati z vso vnemo mladega duhovnika-redovnika. Pred očmi pa so mu lebdeli vedno v jasnih obrisih frančiškanski ideali, od katerih ni odnehal niti za las. Bil je zares vzoren redovnik. Provincija ga je odlikovala s tem, da je bil izvoljen dvakrat za provincijala. V Rimu je bilo njegovo ime zelo v čislih. Opetovano je bil na tem, da postane škof. Enajstkrat je bil določen za generalnega vizitatorja. Tudi našo slovensko provincijo je dvakrat vizitiral (v letih 1922 in 1925). Bil je tudi šest let generalni definitor.

P. dr. Lulič je bil pa tudi velik Jugoslovan. Med vojno je odločno

zagovarjal na Dunaju v ministerstvu pravice našega naroda.

V življenju je rajni P. Frančišek veliko trpel, a prenašal je svoje križe vedno vdano. Prepričani smo, da je odšla njegova bogata duša po plačilo k dobremu Bogu. P. K.

Tretjerednik — Hugo plem. Hofmannsthal — umrl.

V drugi polovici meseca julija je ves izobraženi svet pretresla novica: Hugo Hofmannsthal — mrtev. Ker je bil res človek velikega kova — plemenit in dober ter resničen umetnik, smo za naše brave zvedeli sledeče podrobnosti.

Pokojni pesnik, ki je pravkar izpolnil svoje 58. leto, je bil še čvrst in do zadnjega v delu. 14. julija pa zve, da se mu je ustrelil eden sinov iz obupa, ker ni našel sebi primerne službe. Ves veren katoličan je oče tudi to grenko vest vzel nase kot križ Gospodov in sklenil, da gre za sinovim pogrebom. Prevelike bolečine pa ga stro in prav pred pogrebom ga zadene kap in pet ur pozneje je veliki pesnik in pisatelj avstrijski — nehal živeti.

Hofmannsthal je bil rojen Dunajčan in se je že v mladih letih udeleževal literarnega dela in sicer sprva pod skritim imenom: Bogoljub Morreu; že tedaj je jemal za svoja dela resne snovi kot na pr. „Včeraj“ (Gestern), „Ticijanova smrt“ (Der Tod des Tizian), in še prekrasno dramo v dovršeno lepem jeziku: „Norec in smrt“ (Der Tor und der Tod). Nato je izdal več zbirk pesmi in manjše drame, zlasti je sloveča: „Elektra“ iz grškega basleslovja. L. 1905. pa je izšla njegova opera „Rožni kavalir“ (Rosenkavalier), ki jo je uglasbil Rihard Strauss in se je poslej igrala z največjim uspehom po vseh evropskih odrih.

Poslednja leta se je pesnik zelo zavzel za solnograjske svetovno znane igre (Salzburger Festspiele), kjer je uvedel tudi igranje srednjeveških

pobožnih legend z globoko versko vsebino. Predaleč bi vedlo, ko bi hoteli vse njegovo delo le približno opisati.

Povdariti pa moramo, da je bil veliki pokojnik, poleg tega, da je bil velik umetnik in pisatelj tudi velik in iskren katoličan. Globoko veren in vnet ljubitelj sv. Frančiška, je tudi v oporoki zahteval, da njegovo telo oblečejo v obleko sv. Frančiška in ga v frančiškanskem habitu pokopljejo. Tako so tudi storili. In mimo tisočglavih množic so nesli truplo vzglednega katoličana-tretjerednika, ki se tega ni sramoval izpovedati nikoli — ne zasebno in ne javno.

P. R.

Frančiškan prejel križ častne legije.

Francoska vlada je podelila belgijskemu frančiškanku P. Apolarju d'Hooge križ častne legije za velikan-ske zasluge, ki si jih je pridobil za časa svojega 20 letnega misijonskega delovanja v Konstantinoplju in za svoje junaštvo, ki ga je pokazal leta 1922., za časa žalostnih dogodkov v Anatoliji. Hrabri redovnik je s tveganjem, da izgubi svoje lastno življenje, rešil gotove smrti 800 oseb, med katerimi so bili Francozi, Italijani, Grki in Turki.

Kapucinski brat povišan na oltar.

V nedeljo 30. junija je bil proglašen za blaženega kapucin Fr. Frančišek Marija Croese, znan pod imenom „sveti oče“. Rojen je bil 27. decembra 1804. v vasi Camporosso v Liguriji. 21 let star je stopil v kapucinski red, v katerem je preživel 41 let kot vzor-redovnik. Vse njegovo stremljenje je šlo le za tem, kako čim izdatneje pomagati siromakom. Njegova sveta duša je odplavala k Stvarniku po plačilo dne 7. decembra l. 1866. Vsa Genova je šla za njegovim pogrebom ter objokavala dobrega brata.

C. Drobne vesti.

V spomin na letošnji papežev jubilej hočejo rimski frančiškani sezidati v zelo obljudenem mestnem delu Appio Latino novo cerkev. Na željo sv. očeta bo posvečena presv. Jezusovemu Srcu.

Prvi južnoafriški evharistični kongres v Durbanu se je zelo posrečil. Civilne oblasti so šle cerkvenim zelo na roko. Procesije se je udeležilo 15.000 ljudi. Kongres je imel štiri sekcije: francosko, angleško, indijsko in domačo zuluško.

Ustanovljena je bila v Rimu v palači Valicella (blizu Chiesa nuova) velika biblioteka in stolica za frančiškanske znanosti. Pri slovesni blagoslovitvi je bil navzoč tudi frančiškanski general P. Bonaventura Marrani. Novi inštitut je zamišljen kot centrala vseh frančiškanskih šol v Italiji.

Ameriški katoličani dajo vsako leto za cerkvene namene 1000 milijonov dolarjev in za razne dobrodelne namene 2000 milijonov dolarjev. Se pač dobro zavedajo, da brez žrtev ni napredka.

Preteklo je deset let, odkar je bila ustanovljena prva kat. župnija v Beogradu. V teh desetih letih se je krščanstvo tu zelo okrepilo.

Kardinal Segura, primas Španije, je prinesel španskemu kralju iz Rima prekrasen relikvarij, v katerega je vdelana zlata relieвна slika Male Terezije in tri relikvije te ljubeznive svetinice.

Še leta 1927. je bila v Beogradu le ena sama župnija. Danes imamo v novoustanovljeni beograjski nadškofiji že osem župnij, med temi tri v Beogradu samem. Leta 1919. je bilo v nadškofiji 19.000 katolikov,

leta 1928. pa že 80.000; v Beogradu je bilo 1919. samo 10.000 katolikov, leta 1928. pa 40.000. Redovnice so že dobile dostop v bolnišnice in so priljubljene ter spoštovane. Katoliški duhovniki uživajo v splošnem zaradi svoje visoke naobrazbe večje spoštovanje pri ljudstvu, kot srbski duhovniki. Tudi frančiškani so se med Srbi že kar udomačili; njih vneto dušnopastirsko delovanje ima zelo razveseljive uspehe.

Ne 12. jun. t. l. se je poslovil v württsburškem misijonsko-zdravniškem inštitutu misijonski zdravnik dr. Anton Scheer. Odpotoval je preko severne Amerike na Kitajsko, da prevzame v frančiškanskem misijonu Tsinanfu vodstvo misijonske bolnice.

Hrvaški narod je proslavil 50 letni mašniški jubilej svojega velikega pastirja nadškofa Dr. Antona Bauerja na kar najbolj slovesen način. Trajni spomeniki tega lepega jubileja so veličastno semenišče, omladinski dom in dom duhovnih vaj — trije biseri, ki jih je visoki knez letos podaril svojemu narodu.

Japonski senator baron Fujita, pagan, je poslal papežu dragoceno umetno okrašeno škatljo. Slika na pokrovu predstavlja prvi japonski morski svetilnik. V priloženem pismu pravi, da je namenoma izbral ta prizor, ker smatra papeža za svetilnik vsega sveta.

Znani jud Kadmi Cohen v Jeruzalemu je sprožil misel, naj bi se papežu dalo sveto mesto z okolico, ki bi tvorilo samostojno papežko državo. Kaj tacega je v Rimu nemo-goče, pravi, pač pa v Jeruzalemu. Malo prepozno je prišel s tem predlogom.

MALI FRANČIŠKOVI KRIŽARJI

P. KRIZOSTOM:

ČETRTI OKTOBER.

Dragi Franciškovski Križarji! Četrty oktober, praznik sv. očeta Frančiška, naj vam bo zapisan globoko v vašo dušo. Ta dan bodite vsi pri sv. maši in pobožno prejmite sv. obhajilo, da boste deležni popolnega odpustka. Pa goreče molite k svojemu duhovnemu očetu Frančišku in ga prosite zlasti za milost, da bi tudi vi nekoč tako blaženo in srečno umrli, kot je on.

Sv. Frančišek, uči nas umreti!

Zares, kako lepa je bila njegova smrt!

Ko je bil Frančišek že mnogo dni hudo bolan, pride k njemu zdravnik, ki je bil njegov prijatelj. Frančišek mu pravi: „Kaj meniš o moji bolezni?“ Zdravnik bi mu rad prikrl resnico, zato mu odgovori: „Brat, z milostjo božjo ti bo šlo dobro.“

Bolnik pa s tem ni bil zadovoljen in začne znova: „Povej resnico! Smrti se prav nič ne bojim. Bog me je tako utrdil, da mi je prav vseeno ali živim ali umrjem.“

Tedaj mu pravi zdravnik: „Noben človek te ne more ozdraviti. Čez par tednov boš umrl.“ Ko Frančišek to sliši, razprostre pobožno svoje roke in vsklikne: „Pozdravljena smrt!“

In res mu je bilo odločenih le nekaj dni še. Te pa je porabil, da se je mudil pri Bogu in da je izkazoval žalostnim sobratom svojo zadnjo skrb. Če so ga bolečine le preveč mučile, je prosil brate, naj mu zapoje pesem svetega veselja in slave božje. To pesem je zložil svetnik sam; imenoval jo je „Pesem o bratu soncu“. Na smrtni postelji je dodal tej pesmi še zadnjo kitico, v kateri slavi smrt in vse one ljudi, ki umrjejo v posvečujoči milosti božji.

Ura ločitve je prišla. Veliki oče blagoslovi še enkrat svoje sinove in jim da svoj zadnji opomin. Bratje bridko jokajo. Frančišek pa je ohranil tudi v tisti grenki uri svojo veselost in umiraje je zapel sveto pesem stvarniku v čast.

Ko je pesem odzvenela, je sveti oče Frančišek za vedno utihnil. Njegova lepa duša pa je odbrzela pred Jezusov tron po veliko plačilo.

P. KRIZOSTOM:

MIRKOVA ZGODBA.

B lizu vasice Breg je veliko razpotje; pet cest vodi v različne smeri. Tuj človek se prav težko spozna. Zato so postavili tu mogočen kažipot, ki je imel na svojih dolgih prstih napisano, kam da vodijo različna pota. Pa žal — ta prepotrebni sluga se je le prehitro postaral in pričel trohneti. Nekega dne je trudno ležal na tleh. Ponoči je namreč divjala huda nevihta in vrgla slabotno deblo na travnik.

Cestar, ki je tudi že težko nosil svoja leta, je zagodrnjal v svoje povešene brke, ko je zagledal obcestnega junaka polomljenega na tleh: „Tu je bil pa čisto gotovo Janov Blažé poleg. Enega celega kovača stavim, da je bil.“

Precej vam moram izdati, da bi bil to pot stari mož izgubil stavo, zakaj Blažé res ni bil kriv, da se je trudni kažipot vlegel, čeprav je imel sicer pri vseh večjih porednostih, ki so vznemirjale od časa do časa vso vas, svoj zavihani nosek vmes.

Pač pa je prišel ta dan popoldne na križpotje, da si je natančno ogledal škodo. Okrog sebe je imel celo komisijo zvestih tovarišev. Razume se pa seveda, da je imel prvo besedo vedno Blažé.

„Fantje, povem vam,“ tako je začel, „danes bomo imeli še veliko veselja. Kažipot leži na tleh in tujci ne bodo brez njega vedeli ne kam ne kod. Vprašali bodo nas. In mi? O mi jim pokažemo napačno smer. Joj, tovariši, to bo smeh!“

Pri tem se je korenjaški deček mogočno zakrohotal, ostali so mu veseli potrdili s ploskanjem. Samo Mirko je stal ob strani in se ni nasmehnil. Njegov blede obraz je bolešno vstrepetal. Nič ni rekel, vedel pa je, kaj bo storil, če bi kdo povprašal za pot.

Tedaj pa se pripelje po cesti skozi vas krasen avto proti dečkom in se ustavi. Šofer se nagne skozi okno in vpraša dečke, katera pot pelje v Ljubljano.

„V Ljubljano?“ pravi krepko Blažé. „Zavijte tu na desno!“

Gospod se zahvali in hoče uravnati avtomobil v pokazano smer. Tedaj pa je zavrelo v Mirkovem srcu. Stopi korak bližje in pravi čisto mirno: „Blažé je lagal. Gospod, ne verjemite mu! Vaša pot je tale na levi strani.“

Šofer pogleda oba dečka in naenkrat mu je bilo vse jasno, precej je vedel, komu naj verjame. Blažé je bil namreč ves rdeč in iz oči mu je vrela jeza ter se vsipala na malega tovariša.

„Hvala,“ pravi šofer Mirku. „Ti si priden fantič. Ta velikan pa je falot in leskovka bi se mu zelo prilegla.“

V avtomobilu sta sedeli dve gospe in prav prijazno mahali z rokami malemu junaku Mirku.

V Blažu pa je kar vrelo. Komaj se je avto premaknil, že je planil hudobni deček na Mirka in ga udaril tako hudo po glavi, da se je drob-nemu dečku kar rumeno in rdeče zablistalo pred očmi in se je neza-vesten zgrudil.

Tedaj pa je avto obstal. Gospe sta gledali skozi okence na zadnji steni in ste vse videli. Šofer skoči iz voza in hiti ranjenemu na pomoč, gospe mu pa sledita.

Blaže in tovariši jo pa med tem hitrih krač odkurijo. Oni trije pa se trudijo okrog nezvestnega dečka. S kolinsko vodo mu drgnejo senca in čelo. Mirko se kmalu zave.

Gospe ga dvigneta in posadita v avtomobil in vsi se odpeljejo na njegov dom. Spotoma razodene Mirko gospema svoje največje hrepenenje, kako bi namreč rad šel v Ljubljano študirat za duhovnika, pa so doma preveč ubožni in bi ga ne mogli podpirati.

Mirkova mati se je prvi hip močno prestrašila, ko je zagledala svojega sinčka smrtno bledega. Ko pa je spoznala, da ni nobene nevarnosti več, se je pomirila.

Za Mirka pa je postal tisti žalostni dan vir velike sreče. Starejša gospa mu je namreč obljubila, da ga hoče na svoje stroške izšolati, ker je tako dober in pošten. Mati in sin sta se s solznimi očmi zahvalila lju-beznivi gospe za to veliko dobroto.

* * *

Mirko hodi sedaj že v drugi razred realne gimnazije v Ljubljani. Prvi razred je izdelal z odličnim uspehom. Vpisal se je tudi v Zvezo malih Frančiškovih Križarjev in je zelo goreč sin svetega očeta Frančiška.

Blažé pa je postal kovaški vajenec in je Mirkov dober prijatelj. Kadar pride slednji na počitnice, sta v prostih urah vedno skupaj in se marsikaj pomenita.

Ni še dolgo, ko je rekel Blažé Mirku: „Veš to sta pa bila huda dneva! Zvečer me je pograbil oče, zjutraj pa učitelj. Prvi me je našeskal z leskovko, drugi pa s korobačem. Hudo je bilo, pa sem pošteno zaslužil, ko sem te tako surovo pobil na tla.“

Zdaj pa je postal Blažé dober in priden dečko. Morda ga bo pridobil Mirko celo za Frančiškovega Križarja.

P. KRIZOSTOM:

PAPEŽEV ANGEL VARUH.

Bilo je leta 451. Svetemu mestu Rimu je grozila poguba. Divji Huni pod poveljstvom strašnega kralja Atila so drveli nadenj. Vsak dan so prihajala poročila o novih hudobijah paganskih vojakov nad kristjani. Nihče si ni upal zastaviti pota prodirajočemu kralju in njegovi vojski. Gorje glavnemu mestu vsega krščanstva!

Meščani so vzdihovali in obupavali. Pa bi bili tudi zares vsi izgubljeni, da ni živel sredi med njimi velik mož — papež Leon, kateremu tudi v največji nevarnosti ni upadel pogum. Govoril je ljudstvu tolažilne besede, vlival v obupana srca zaupanje v Jezusa in njegovo sveto Mater ter bodril k molitvi.

Zbral je krog sebe nekaj hrabrih mož in šel Hunom naproti. V papeški obleki je stopil pred kralja Atilo, ki se je ves bliščal v velikem sijaju. Sveti oče pa se radi tega ni nič zmedel, ampak pogledal je strašnemu možu naravnost v oči ter mu začel čudovito lepo govoriti. Sam Bog mu je dal razsvetljenja in moči, da je mogel najti prave besede za ošabnega kralja.

Uspeh je bil čudovit. Atila je dolgo motril tujega moža, ki mu je tako lepo govoril, kot še nihče drugi v celem njegovem življenju.

„S svojimi besedami si me premagal,“ tako je vskliknil, „zato bom prizanesel Rimu. Zahvali Boga, ki ga častiš: zakaj on je zmagal.“

In res zapusti Atila s svojo mogočno vojsko Rim in Italijo. Njegovim častnikom pa to ni bilo všeč, ker so upali na velik plen v Rimu. Zato karajo svojega vojskovodjo: „Kako si se mogel ustrašiti neoboroženega duhovnika ti, ki si najdrznejši knez sveta?“ Atila jim odgovori ves zamišljen: „Ne jezite se! Da sem zapustil Italijo, niso bile vzrok besede rimskega velikega duhovnika, ampak nekaj drugega. Medtem ko mi je papež Leon govoril, je plavala nad njim postava, ki ni bila od tega sveta. Kristjani jo nazivljejo „angel“. Ta mi je grozil z mečem, če ne izpolnim tega, kar želi papež.“

Vse, ki so slišali te besede, je popadel skrivnosten strah. Nihče ni več grajal kralja radi nagle vrnitve, zakaj z angelom se tudi divji Huni niso upali boriti.

Ljubi Frančiškov Križar! Povej mi, kaj boš dal svojemu serafinskemu očetu za njegov god?!

Če si v dvomu, ti bom pa jaz svetoval: navduši vsaj enega dečka ali deklico, da se vpiše v Zvezo malih Frančiškovih Križarjev. To darilo bo svetemu serafinskemu očetu najdražje.

????????? VPRAŠALNI KOTICEK ??????????

P. ANGELIK:

1. Ali je vse greh zoper šesto božjo zapoved, kar pride v vsakdanjem življenju človeku na jezik? — A. B.

Nikakor ne. Smrten greh je, če kdo govori iz mesene poželjivosti ali kljub velikemu pohujšanju o nespodobnih stvareh. Vendar pa je včasih težko presoditi, ali je v posameznem slučaju tako govorjenje res smrtni greh ali ne. Veliko je namreč odvisno od okoliščin tistih, ki govorijo, in tistih, ki poslušajo take pogovore. Če govorijo med seboj o takih stvareh poročeni ali zreli možje le za šalo, redko napravijo smrtni greh; prav tisto velja o poročenih ali zrelih ženskah. Če pa o teh stvareh govorijo možje z ženskami, ali mladi fantje ali dekleta med seboj, ali celo fantje in dekleta med seboj, skoro vedno greše smrtno, ker povzročijo bližnjo priložnost bodisi velikega pohujšanja ali pa mesene poželjivosti. Bil bi pa le mali greh, če so pogovori le bolj prosti, ne pa umazani (nesramni ali razuzdani). Kdor take pogovore posluša ali se jim smeje, napravi le tedaj smrten greh, če se nad njimi veseli iz slabega namena ali jih izziva ali pa če jih ne zabrani, čeprav bi bil to dolžan storiti (kakor n. pr. predstojniki ali stariši).

2. Kdaj, kje in do kdaj se morajo opraviti molitve za odpustke? Ali se morajo moliti samo po obhajilu, ali lahko tudi popoldne v cerkvi ali celo doma? — K. S. Metlika.

Molitve se morajo opraviti na dan odpustka, izvzemši, če je dovoljeno jih opraviti od opoldne prejšnjega dne naprej kakor na primer za porcijunkulski odpustek. — Molijo se lahko te molitve po obhajilu ali lahko tudi popoldne ali doma, kakor je pač predpisano za posamezne odpustke. Če je v zvezi s temi molitvami predpisan obisk cerkve, se morajo seveda opraviti v cerkvi.

3. Kdaj naj opravim molitve za odpustek, če je n. pr. odpustek v ponedeljek, k sv. zakramentu pa grem šele v nedeljo? Ali naj opravim molitve na dan odpustka ali obhajila? — K. S. Metlika.

Če je predpisana spoved za odpustke, se ista lahko opravi osem dni pred dnevom odpustka ali v njegovi osmini. — Predpisano obhajilo se sme prejeti po namenu odpustka dan pred dnevom, ki je določen za odpustek ali med njegovo osmino. — Molitve, predpisane za odpustek, se morajo opraviti na dan odpustka, ne šele na dan spovedi ali obhajila.

4. Ali sem deležna odpustkov tudi tedaj, če ne molim cele molitve v istem jeziku? — S. A.

Molitve za odpustke se lahko opravijo v kateremkoli jeziku, da je le prevod molitev odobren od kakega škofa.

PRIPOROČILA V MOLITEV.

A. Rajni III. reda.

Skupščina v Brusnicah: Frančiška Vovko, Neža Bratkovič.

B. Živi.

I. B. iz Komna za spreobrnjenje svojega brata. — L. B., da bi zopet sprejel sv. zakramente, ker jih po vojski še ni.

ZAHVALE ZA USLIŠANO MOLITEV.

Fr. S. V. se zahvaljuje Srcu Jezusovemu, Mali Terezki in Slomšku za pomoč v hudi bolezni. — Roza Bandelj iz Komna se zahvaljuje za uslišano molitev. — Fr. G. se zahvaljuje za zadobljeno zdravje po opravljeni devetdnevni k A. M. Slomšku.

DAROVI.

1. Za frančiškanske misijone:

Tretjeredna skupščina v Mariboru po duh. svetniku P. Filipu Beniciju Perc 2660 Din. Frančiška Jazbec za kitajskega pagančka na ime Marija Magdalena 250 Din. Duh. svetnik P. Filip Ben. Perc, Maribor 200 Din (za razglednice). M. B. Nazarje 25.50 Din. K. Podkrižnik 5 Din. Marija Remic nabrala 35 Din. Alojzija Vovk za odkup pagančka na ime Alojzij Din 100. Iz Kamnika poslano Din 230. Leopold Kolbezen za misijone P. Baptista Turka 100 Din. Neimenovana 77.50 Din. P. Emerik Landergott za gobavce F. M. M. 100. Din.

2. Za cerkev sv. Frančiška v Šiški:

Dr. Jakob Žagar 100 Din. G. Kirsche 100 Din. Tretjerednica Savinčanka 10.000 Din. Iz Kamnika poslano 200 Din.

3. Za kruhe sv. Antona:

Franica Arh 10 Din.